Gyógyüdülés a gyerekeknek

Beszélgetés egy szakszervezeti bizalmival

A KÖZELMÚLTBAN Szölgyén Zoltánnal, a dorogi bányaüzem szakszervezeti bizalmijával beszélgettünk. Mi minden hárul reá, miközben bizalmi teendőit ellátja — érdeklődtünk munkája felől. Az ő csoportjába az üzem műszaki és adminisztratív dolgozói tartoznak. Sorolta a teendőit:

— Betegség esetén a segélyek intézése, a dolgozó meglátogatása, szükség esetén gyorssegély intézése, az üdülőjegyek elosztása, a gyermeküdültetés jó megszervezése stb. Ezzel, s még sok egyébbel kell foglalkoznia, törődnie a bizalminak — magyarázta Szölgyén Zoltán, de azt is hozzátette, hogy a tagságot állandóan szemmel kell tartani. A szemmel tartáson azt értette, hogy egy kicsit a gondolatukból is olvasni kell, érdeklődni egyéni problémáik iránt, mert vannak emberek, akik, ha mégannyi a gondjuk, akkor sem panaszkodnak, és eszükbe sem jut, hogy segítséget kérjenek.

Az üdültetés témájánál időztünk a legtöbbet, mert a bizalmi ezzel kapcsolatban azt állította, hogy az ő csoportjában szinte közmegelégedésre sikerült az üdültetési igényeket kielégíteni. Hát hogyan is csinálja ő?

— Az üdültetés nagyon fontos munkaterülete a bizalminak, s e szerint kell vele foglalkoznia — összegezte előljáróban az erről kialakított véleményét. Dolgozótársaim időben közlik, hogy mikor és hová szeretnének menni üdülni. A lehetőség határain belül igyekszünk kielégíteni az igényeket. A szakszervezeti bizottság a többi üzemmel jó kapcsolatot épített ki, és esetenként a máshol megmaradó üdülőjegyeket is átveszi, és ezzel is növeli az üdülési alkalmakat.

Szölgyén Zoltán beszélt egy olyanfajta gyermeküdültetésről is, amelyre a tanév alatt nyílik lehetőség. A gyenge fizikumú gyerekek tanév alatti — három-háromhetes üdültetéséről van szó, mely idő alatt a gyerekek a mindenhol érvényes tanterv szerint haladnak a tanulnivalókkal, tehát nem maradnak le az osztálytársaktól, s még osztályzatot is hoznak magukkal az üdülésről hazatérve. Általában Kőszegre, Sopronba kerülnek a gyógyüdülésre szoruló gyerekek, és a bizalmi véleménye szerint nagyon jót tesz nekik a kúra.

— Nagyon jónak tartom, hogy ilyen lehetőséget is biztosítanak az üzem dolgozóinak. Magam is éltem ezzel, mert a gyermekemre is ráillett a megállapítás: gyenge fizikumú. Félve engedtem el. Attól tartottam, hogy a tanulásban kárára lesz a háromhetes „kikapcsolódás". Nagyon kellemesen csalódtam. Azóta igen jó étvégyű a gyerek. Így aztán érthető, hogy csak ajánlani tudom mindenkinek, akinek gyermekével ilyen problémák vannak. És ajánlom is. Egyre többen élnek a lehetőséggel. Sőt, ha valamely üzem lemondja — és ilyenre már többször is volt példa —, nálunk mindig akad rá jelentkező.

Van az üzemben egy nyolcgyermekes anya. Ebből a családból évente eljut egy-egy gyerek a gyógyüdülőbe. Ezt már eleve úgy rendezik, hogy mindannyiszor számításba jöjjenek, valahányszor alkalom adódik arra, hogy gyermeket küldjenek Kőszegre vagy Sopronba.

NEM DICSEKVÉSNEK szánta Szölgyén Zoltán a megjegyzést, hogy nála ez ideig senki nem reklamált üdülési ügyben. Egyszerűen úgy sikerült szerveznie az ügyeket, hogy mindenki elégedett volt. És ez bizony nem kis eredmény, s talán nem is olyan egyszerű így dolgozni. Minden bizonnyal azt kell cselekedni, amit ő úgy fogalmazott meg: szemmel kell tartani a tagságot. A tagdíj rendezése csak egy ismétlődő jó alkalom arra, hogy a bizalmi „szemmel tarthassa" övéit, és egy kicsit a gondolataikba is lásson.

dos

Osztálypolitika és szövetség

Olyan társadalomban élünk, ahol az államhatalom és a nép célja lényegileg azonos: a szocializmus teljes felépítése. A társadalmi és állami berendezkedés politikai alapja is azonos: a munkás-paraszt szövetség. Társadalmunk egységének erősödése szilárdítja a hatalom erejét, államhatalmunk pedig arra törekszik, hogy erőit a társadalmi célok minél következetesebb megvalósítására fordítsa.

Szocialista fejlődésünk minden eddigi tapasztalata azt tanúsítja, hogy a haladás annál gyorsabb és biztonságosabb, minél szilárdabb az államhatalom és a társadalom egysége, minél szorosabb a munkásosztály és a társadalom egysége, minél szorosabb a munkásosztály és a parasztság szövetség. Gondok és feszültségek akkor keletkeznek, ha ez az egység, ha ez a szövetség megbomlik, gyengül. Ám az egység nem olyan, hogy ha egyszer létrehoztuk, attól kezdve örökkévaló. A társadalom életében — akár csak egy-egy családban — állandóan keletkeznek ellentmondások, feszültségek. A politika helyességét éppen azon lehet lemérni, hogy a keletkező konfliktusokat idejében felismeri-e, s képes-e a megoldásukra?

A párt és a kormány munkáspolitikát, osztálypolitikát folytat. Osztálypolitikát, amelytől elválaszthatatlan a szövetségi politika. Ez az osztálypolitika tükröződött a IX. kongresszus határozataiban, ennek szelleme hatja át a X. kongresszus irányelveit is.

Igaz, az elmúlt esztendőkben több olyan intézkedést hajtottak végre, amelyek könnyítették a parasztság helyzetét: egyes mezőgazdasági termékek termelői árának emelése, a tsz-tagok nyugdíj- és szociális ellátásának, a termelőszövetkezetek hiteleinek, adósságainak rendezése tartozik ide, hogy csak néhány tényre utaljunk. Ezek az intézkedések azonban nem az érdekellentéteket növelték, ellenkezőleg: régen meglévő ellentmondások megoldását, enyhítését szolgálták a szocializmus építése érdekében, tehát a munkásosztály, az egész nép érdekében.

A régi felvásárlási árak többségét még akkor alakították ki — s általában a valóságos értéknél lényegesen alacsonyabban —, amikor az volt a cél, hogy egyrészt megakadályozzák az egyéni parasztgazdaságok kapitalista irányba történő fejlődését, másrészt, hogy a mezőgazdaságból teremtsenek forrásokat a szocialista állam hatalmas beruházásaihoz, egyebek között épp a szocialista iparosításhoz. Mezőgazdaságunk azóta — épp a munkásosztály támogatásával, osztályharca eredményeként — a szocialista útra tért, szocialista nagyüzemekbe szerveződött. Tehát nem visszafogni, hanem elősegíteni kell ezeknek a nagyüzemeknek a fejlődését. A nagyüzemi termelés kialakításához a mezőgazdaságban is jelentős összegek szükségesek, a régi árrendszer keretei között viszont a termelőszövetkezetek jelentős része az önmagát fenntartó egyszerű újratermelésre is alig volt képes, nem hogy a fejlődést biztosító bővített újratermelésre.

Történelmi tény, hogy a munkásosztály mindig áldozatkészen segítette a parasztságot. Győzelemre vitte huszonöt éve a földreformot, és a földreform megvédésében is vállalta a döntő szerepet. A mezőgazdaság szocialista átszervezése érdekében nemcsak agitáltak a munkások, hanem megteremtették annak ipari feltételeit is. Ugyanakkor látni kell azt is, hogy a mezőgazdaság sem „eltartott szektora" a népgazdaságnak, hanem jelentős a szerepe a népgazdaság eszközeinek felhalmozásában. A külgazdaságban is fontos helyet foglal el. Exportunk tekintélyes hányada, a tőkés országokba irányuló kivitel csaknem fele a mezőgazdaságból származik, s tegyük hozzá: általában gazdaságos devizaforrásnak bizonyul. S ha munkásaink megelégedéssel olvasták az irányelvekben, hogy „az ipari termelés öt év alatt 34 százalékkal emelkedett", parasztságunknak sem kell szégyenkeznie, hiszen a „mezőgazdasági termelés — csökkenő létszám mellett — 16—17 százalékkal emelkedett, gyorsabban, mint az előző években".

A magyar parasztság a munkásosztály segítségével, de nem saját érdekei ellenére lépett a szocialista mezőgazdaság útjára. Ellenkezőleg: éppen az alapvető érdekazonosság, osztály- és egyéni céljainak helyes felismerése segítette a döntő lépés megtételében, s az elmúlt évtizedben mindennapi élete során győződött meg a munkásosztály politikai céljainak helyességéről.

Akadhatnak munkások, akik egy-egy intézkedésben „paraszt-politikát" látnak, s nem ismerik fel alapvető osztályérdekeiket. Lehetnek olyan parasztok, akik aggodalmaskodnak a jövőt illetően. Mégsem ez a jellemző a munkásosztály vezette nagy szövetségre. Növekszik a felismerés: nem egymás jövedelmi helyzetét, életszínvonalát kell elsősorban féltékenyen figyelni, hanem tenni mindannyiunknak a maga dolgát. Van belőle elég, ez is kiolvasható a kongresszusi irányelvekből.

Tenni a magunk dolgát, mert ettől erősödik szövetségünk is, munkásoké és parasztoké. S e szövetség erősödésének fóruma lesz a párt X. kongresszusa is. A párté, amely „a munkásosztály pártja, annak szocialista céljait valósítja meg s ezzel az egész társadalom érdekeit szolgálja".

J. R.

Dicséret az ünnepségek előkészítőinek

Csütörtökön délelőtt ülést tartott a KISZ megyei végrehajtó bizottsága. Az értekezleten megtárgyalták a KISZ megyei bizottsága 1971. évi költségvetését, valamint a tagösszeírás és a tagsági könyv érvényesítésének intézkedési tervét.

Fontos napirendként elemezte a vb az évforduló tiszteletére rendezett megyei és városi rendezvények tapasztalatait. A megyei, járási, városi bizottságok az 1970-es évben a KISZ-kb a megyei KISZ-vb, az úttörőelnökségek, a taggyűlések döntései alapján alakították ki a politikai rendezvények programját. Az ilyen módon való tervezés eltért az előző évi hagyományoktól, mivel elsősorban járási, városi kezdeményezéseken alapult, s messzemenően figyelembe vette az alapszervezetek, bizottságok terveit is.

A KISZ-bizottságok és KISZ-alapszervezetek hasonlóan az előző évekhez, a forradalmi ifjúsági napok keretében tartották rendezvényeiket. Ezek a rendezvények, megemlékezések, a hazafias érzés, a nemzeti egység megerősítését, forradalmi hagyományainak ápolását szolgálták. Az alapszervezetek a fiatalok különböző politikia vitafórumokon, ünnepélyes tag- és csapatgyűléseken ismerkedtek hazánk felszabadulásának történetével, szocialista rendszerünk vívmányaival. A KISZ-tagság többsége részt vett a helyi és megyei jellegű ünnepségsorozatok előkészítésében, lebonyolításában is. Valamennyi kiemelt rendezvénysorozat jó szervezésről tanúskodik. A rendezvények többsége elérte célját: a fiatalok aktív részvételükkel, színvonalas, odaadó munkájukkal elismerésre méltóan járultak hozzá a politikai, társadalmi ünnepek tartalmasabbá tételéhez. A KISZ megyei végrehajtó bizottsága munkájuk elismeréseképpen dicséretben részesítette azokat, akik az ünnepségek előkészítéséből nagy részt vállaltak.

URH-berendezés a mozdonyokon

A Dunai Vasműben a belső gyári vasúti szállítás meggyorsítására és a szállítási költségek csökkentésére a gyári mozdonyokra rövidhullámú adó-vevő berendezést szerelnek fel. A Dunai Vasműben a gyáron belül rendszeresen 22 mozdony üzemel, amelyek összesen 86 kilométer hosszú vágányhálózaton bonyolítják le az anyagmozgatást. Eddig a mozdony és a tolatásvezetők közvetítésével jutott el a mozdonyokhoz a központi utasítás. A rövidhullámú adó-vevő üzembe helyezésével 30 „közvetítő" embert tudnak helyettesíteni és más, hasznosabb munkaterületre irányítani.

Négy évszak a szomódi kertészetben

Sétálunk a negyvenholdas veteményeskertben. A hangulat vasárnapi. Fényesen tűz a déli nap. A szomódi Március 15. Tsz kertészetében a ládahegyek túloldalán öten fogadnak. Beszélgetünk.

Tavasszal

— Néhányan „körbenevették" a kertészünket, ma aztán belátják, hogy igaza volt — mondja Troll Károly szakmunkás. Az történt, hogy tavasszal nagy volt a szárazság, és az egyetemet végzett fiatal vezetőkertész, Makkos András ahelyett, hogy ölbe tett kézzel várta volna az esőt, hozzáfogott a paradicsom elvetéséhez.

— Semmi nem lesz ebből a vetésből, kár az időért és a fáradtságért! — hajtogatták akkor egyesek — idézi a múltat Ollé Gábor, a vezetőség tagja. Akadt bizony, aki azt tanácsolta, hogy szántsák ki a paradicsomot.

— És kiszántották?

— Nem!

— Miért nem?

— Mert nem sokkal a vetés után megjött az eső... S az időjárás is javult, hétről hétre melegebb lett az idő.

Nyáron

aztán beigazolódott, hogy tavasszal felesleges volt az a kételkedés, az aggodalom; szépen megerősödött a paradicsom és ezzel együtt a többi vetemény is. S amikor már minden aggály szertefoszlott, akkor egy nyári napon, majd nem sokkal később egy másik napon kegyetlen szélvihar söpört végig a tájon, s ez a kétszeri „homokverés" tetemes kárt okozott.

— Most mégis elégedettek vagyunk, hiszen a nyáron kétszáz mázsa paradicsomot szüreteltünk holdanként — jegyzik meg.

Alig 17 éves kislányok érkeznek. Bemutatkoznak: Barna Julianna, Nagy Mária és Papp Mária valamennyien szakmunkástanulók. Hozzájuk szól a kérdés:

— Jó itt?

— Télen nem, máskor igen...

Troll Károly számvetést rögtönöz: az a hír járja, hogy nem gazdaságos a kertészkedés, pedig ez nem igaz, mert nálunk is jól jövedelmez ez az ágazat.

— És itt csak öt férfi és három kislány munkájából adódik a gazdag jövedelem?

— Dehogyis! Húsz dolgos asszonyunk most a tóhegyi táblán szedi a burgonyát.

Ősszel,

így jelenleg is a növénytermesztőknek segítenek a példamutató szomódi asszonyok. Ollé Gábort faggatom:

— Milyen új vállalkozásba kezdtek az idén?

— Új termékünk, az úgynevezett póréhagyma rekordtermést ígér, s oly szép a minősége, hogy a vállalat külföldre továbbítja majd. Újdonság nálunk a fűszerpaprika. Ez is jól bevált...

— A kertészet idei terve: nyolcszázhúszezer forint. Július végén ötszázhatvanezernél tartottunk. Év végéig talán teljesítjük a tervet, de erről beszéljen a főkertész, éppen ott jön az úton — mutat a távoli gesztenyés szegélyezte dűlő irányába.

Az üvegház közelében találkozunk. Magyarázzuk jövetelünk célját és közben látjuk, hogy Makkos András gondolatai valahol messze járnak.

— Úgy tűnik, mintha valami nagy öröm érte volna...

— Valóban. A tsz központjából jövök. A mai nappal teljesítettük az éves tervet, betétszámlánkon van már az idei tervezett nyolcszázhúszezer forint...

— Na és mi lesz ezután?

Télen

csinálnak még néhány mikro-számadást. S az év utolsó napján büszkén szeretnék bejelenteni, hogy százötven, kétszázezerrel „megfejelték" a nyolcszázhúszezer forintot. Ennek bizonyára nem lesz akadálya.

(Kubik)

Lesz-e Attilából autószerelő?

A TÁRKÁNYI ISKOLA tantermében beszélgetünk hármasban: Ny. Attila, Pomázi László igazgató és jómagam. A terem fehérre meszelt falait az úttörőélet apró jeleivel ékesítették a gyerekek.

A találkozásra és az ezt követő eszmecserére azért került sor, mert Attila „rossz fát tett a tűzre". Nem amolyan kisdiákos csínytevés volt ez, hanem... De ne vágjunk a dolgok elébe, mesélje el ezt maga Attila:

A moziban találkoztunk K. Zolival, és elhatároztuk, hogy bemegyünk a postára. Bicskával kiszedtük a gittet, az ablaküveget kiemeltem, és bementünk. Villanyt nem gyújtottunk, csak tapogatóztunk. 176 forintot találtunk — a többit nagyon elzárták. Utána a falu közepén, az autóbuszmegállóban várakoztunk éjjel 2 óráig, de amikor eluntuk magunkat bementünk Kisbérre. Sárvárig váltottunk jegyet, onnan gyalog mentünk Gyula majorig, ahol már ismertem a járást, hiszen anyám oda ment másodszor férjhez.

— A majorban nem volt otthon senki, — tudtam, hol a kulcs, bementünk és jóllaktunk anyám kenyeréből. Akkor sütötte, még meleg is volt. Nem kerestük őket, elindultunk csavarogni. Egyszer aztán jött egy önkéntes rendőr, és elvitt bennünket az őrsre. Ott már tudták, hogy mi eljöttünk otthonról, de azt még nem, hogy bementünk a postára. (Érdekes, hogy mennyire kerüli a betörés szót, ez a fekete hajú lassan már borotválkozni kezdő, 13 éves fiú.)

Itthon aztán mindent elmondtuk a rendőröknek és az igazgató bácsinak

— Igen, majdnem mindet — szól közbe Pomázi László igazgató, de egy valamiről megfeledkeztél!

— Az nem is igaz, mi nem akartunk disszidálni. Igaz, hallottam arról, hogy arra van Jugoszlávia — de csak Jákig akartunk elmenni.

A nagy miértre — hogy végül is miért mentek be a postára, és miért mentek volna el Jákig, — nehezen született meg a válasz. A történet pedig a következő:

Attila autószerelő akar lenni, de már látja, hogy otthonról nem kaphat támogatást, öreg nagyszülei — bár mindig tisztességesen felöltöztették, tisztán tartották — anyagilag nem bírják már, hogy továbbtanuljon. Keresőt látnak már benne, — és nem szakmát tanuló diákot. Így aztán Attilában megfogant a nagy tett gondolata, hogy „bemegy" valahová, utána nyilván tárgyalás lesz, — és őt elviszik valamelyik intézetbe, ahol szakmát tanulhat. Mindezt pedig akkor sütötte ki, amikor barátja L. Tibi itthon volt egy intézetből, és beszámolt az ottani életről.

A történethez végezetül két dolog tartozik még. A pedagógusok — élükön az igazgatóval — fátylat borítottak az ügyre. Sem Attilával, sem Zolival nem éreztetik, hogy megkülönböztetnék őket e csúnya ügy miatt.

A rendőrség azonban még folytatja a vizsgálatot, s lehet, hogy a vége valóban egy „intézeti beutaló" lesz.

A faluban is beszélnek még az esetről. Többen ki is színezik, sokkal több pénzről suttognak az emberek. De arról elfeledkeznek, hogy senki nem küldte haza a mozi után a két csellengő gyereket, sőt a szórakozásból haza-

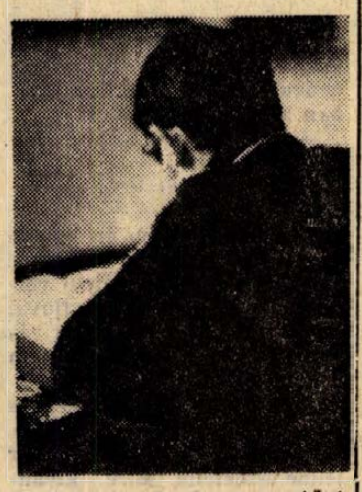

térő felnőtteknek sem tűnt fel a buszmegállóban üldögélő két fiú.

NAGY KÁR, HOGY ÍGY történt. A beszélgetés során kiderült, hogy a pedagógusok igyekeznek segíteni a megtévedt fiúknak, de még hatékonyabb lenne ez a segítség, ha a jóérzésű tárkányi felnőttek is melléjük állnának. Törődni egymással — különösen, az átlagosnál nehezebb sorban élő fiatalokkal, — ez nemes cselekedet, és biztos, hogy az ilyen jellegű felelősségérzet nem hiányzik a tárkányiakból sem.

(Jusztin)